

LESSON STUDY Hip, hot & happening

Lesson Study is een breed inzetbare vorm van teamleren waarbij het gaat om leren van en met elkaar en zo te werken aan professionalisering. Lesson Study heeft een vaste cyclus die bestaat uit zes stappen (zie figuur). Het doel is om samen met collega's de allerbeste les te ontwerpen en gedurende het proces door middel van kennisdeling van elkaar te leren en te professionaliseren. Daarbij is enthousiasme van belang, maar ook het hebben van kwaliteiten als creatief kunnen denken en het hebben van een open, onderzoekende houding.

Als onderwerp voor de zogenaamde 'onderzoeksles' kan je bijvoorbeeld een thema kiezen dat leerlingen moeilijk vinden en/of docenten lastig vinden om te

geven. Vervolgens wordt de les door het docententeam ontworpen. Daarbij stemmen zij de les zo precies mogelijk af op de leerlingen en proberen zij te voorspellen en daarmee ook te anticiperen op hoe leerlingen zullen reageren. Het beste is het om de les zodanig vorm te geven dat leerlingen geactiveerd worden.

Vervolgens wordt de les uitgevoerd door één docent. De andere docenten observeren en maken aantekeningen. Deze observaties richten zich bijvoorbeeld op docent-leerlinginteractie en leerling-leerlinginteractie, maar ook wordt gelet op verbale en non-verbale reacties van leerlingen. De les kan ook worden opgenomen en/of leerlingen kunnen om hun reactie worden gevraagd. Hoe meer per-

spectieven, hoe rijker en gevarieerder de opbrengst van de nabespreking kan zijn.

Daarna wordt de les nabesproken op grond van de observaties. Daarbij wordt er teruggeblikt op de ontwerpkeuzes en worden er tips en tops samengesteld en vindt er een bijstelling plaats voor het vervolg na de les. De focus ligt op het gedrag van de leerling. Dus niet het gedrag van de docent, maar dat van de leerling(en) staat centraal. De laatste stap is kennisdeling.

Nadat uit de voorafgaande stappen een nieuwe verbeterde versie van de les is ontstaan, is er kennis ontstaan die bij andere lessen en andere vakken kan worden ingezet. Het delen van deze kennis met alle collega's is dan ook van belang. Op deze manier draagt het werk van een projectteam bij aan de professionalisering van het gehele team.

De ervaring leert dat docenten Lesson Study als een verrijking van hun professionaliteit ervaren en dat het ze echt aan het denken zet. Door de verschillende perspectieven geeft de methodiek hun de gelegenheid eens door een andere bril naar dezelfde les te kijken.

De methode is afkomstig uit Japan en wordt daar oorspronkelijk in het rekenonderwijs toegepast. Omdat het een universele methode is, kan het ook voor het onderwijs in bijvoorbeeld Nederlands en de moderne vreemde talen worden ingezet. ■

Rinia Garib

Rinia Garib is senior-adviseur bij CPS Onderwijsontwikkeling. Bij CPS is een publicatie verschenen over Lesson Study (*Lesson Study als effectieve vorm van teamleren*). Op dinsdag 10 oktober organiseert CPS een informatiedag over Lesson Study voor voortgezet onderwijs waarbij ook taalrijke didactiek aan bod komt. Zie <www.cps.nl>.

